

CAPLETRA 6

REVISTA DE FILOGIA

ARTICLES

PRESENTACIÓ. Emili Casanova	5
GRAMÀTICA HISTÒRICA CATALANA: PROPOSTA D'UN MÈTODE D'ESTUDI. Emili Casanova	7
PRODUCCIÓ ESCRITA I PRODUCCIÓ ORAL. Joan Martí i Castell	21
LA RECONSTRUCCIÓ LINGÜÍSTICA VISTA PER UN ROMANISTA. PROBLEMES DE MÈTODE. ESGUARD RETROSPECTIU. PERSPECTIVES. Eduard Blasco Ferrer	37
UN REPTE PER A LA LINGÜÍSTICA HISTÒRICA: COP SAR LA LLENGUA PAR- LADA DEL PASSAT. Brauli Montoya Abad	71
GRAFÉMICA VASCO-ROMÁNICA. IMPLICACIONES MUTUAS. M. ^a Teresa Eche- nique Elizondo	89
L'EVOLUCIÓ DE LA LLENGUA CATALANA AL CENTRE DE L'ANTIC REGNE DE VALÈNCIA: RECONQUESTA, IMMIGRACIÓ I CANVI FONOLÒGIC. Philip D. Rasico	95
NOTES SOBRE LA CONFLUÈNCIA DE <i>V</i> I <i>B</i> EN CATALÀ. Josep Moran	107
L'EVOLUCIÓ T'L>L.L/LĻ EN CATALÀ. Emili Casanova	117
L'ELISIÓ DE LA /R/ FINAL DE MOT EN TORTOSÍ MERIDIONAL. Lluís Gimeno Betí	123
ÚS DE LES PREPOSICIONS «A/EN» DAVANT ELS NOMS PROPIS DE LLOC. SE- GLES XIII-XIV-XV-XVI. Vicent Cabanes	141
DIR LO LATÍ EN SO DE ROMANÇ. Josep M. Nadal	171
DOS VOCABULARIS D'OFICIS VALENCIANS DEL SEGLE XVII. G. TARRAÇA (1636) I V. EXULVE (1643). Jordi Colomina i Castanyer	179
ABSTRACTS	209

Director:

Antoni Ferrando

Consell de Redacció:

Institut de Filologia Valenciana

Edita:

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Subscripcions i correspondència:

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Ausiàs March, 92-98

08013 Barcelona

Disseny:

Manuel Granell, Joan Josep Tornero

Il·lustracions:

Carles Pérez

ISSN:

0214-8188

Dipòsit legal:

B. 25.992 - 1990

Fotocomposició:

Víctor Igual, S. A.

Imprès per:

Novagràfik, S. A. - Barcelona

CAPLETRA 6

REVISTA DE FILOLOGIA

Primavera, 1989

PRESENTACIÓ

El present número monogràfic, dedicat a la lingüística diacrònica, vol contribuir a la reivindicació d'una disciplina que a hores d'ara no gaudeix de l'atenció suficient en el panorama investigador de les Universitats del domini lingüístic català. I, tanmateix, és una disciplina que compta amb conreadors prestigiosos a l'estranger. Alguns dels més coneguts, com Philip Rasico i Eduard Blasco, hi són presents amb unes col·laboracions ben interessants. Predominen, però, els investigadors «nacionals», procedents dels més diversos indrets de la nostra geografia: Josep Maria Nadal (Girona), Josep Moran (Barcelona), Joan Martí (Tarragona), Brauli Montoya (Palma), Lluís Gimeno (Castelló), Jordi Colomina (Alacant) i Vicent Cabanes i jo mateix (València). Llevat de la col·laboració de Maite Etxenique, catedràtica d'història de l'Espanyol de la Universitat de València, que s'ocupa dels orígens de la scripta basca, la resta aborden aspectes ben varis de la història lingüística interna i externa de la llengua catalana.

Un examen més concret de les col·laboracions aplegades permet comprovar que abunden les de caràcter metodològic, amb una atenció preferent pel redescobert element oral i pels components sociolingüístics de la llengua, que palesen un creixent interès per la renovació de conceptes i mètodes de la disciplina. Entre les de caràcter gramatical, predominen les que aborden el vessant fonètic de la llengua. Però no hi són absents els estudis de sintaxi, lexicografia i història externa de la llengua. Tot plegat constitueix una invitació a la recerca de nous plantejaments metodològics i a la investigació de parcel·les encara inèdites d'una disciplina altament suggestiva per al coneixement dels avatars històrics i dels mecanismes evolutius de la llengua catalana.

València, primavera de 1989.

EMILI CASANOVA

E M I L I C A S A N O V A

GRAMÀTICA HISTÒRICA CATALANA: PROPOSTA D'UN MÈTODE D'ESTUDI

0. La Gramàtica Històrica del Català, una de les dues assignatures diacròniques dels nostres programes d'estudi, juntament amb la Història de la llengua, no gaudeix de massa acceptació entre investigadors, docents i alumnes, a les nostres Universitats. Mentre que catalanistes estrangers com Gulsoy, Rasico, Blasco i Wheeler, i catalans de fora la Universitat catalana com C. Duarte, A. Alsina, G. Colon i J. Coromines, incideixen en l'estudi de l'evolució interna de la llengua, tot eixamplant i aprofundint els coneixements i mètodes diacrònics, a les Universitats catalanes, els coneixedors del català antic sols s'hi dediquen esporàdicament o com a matèria de suport d'altres matèries, com per exemple, J. Veny, J. Rafel, A. Badia, J. M.ª Nadal, J. Miralles, J. Martí, A. Ferrando, Mila Segarra...

A banda dels factors generals, com són,

— el desinterès de la lingüística moderna per la concreció, la particularitat, l'empirisme i la documentació, enlluernats per l'abstracció, la universalitat i la teorització;

— la llarga preparació que demana aquesta matèria d'adquisició de diverses disciplines i mètodes d'estudi, la desmesura dels materials bibliogràfics disponibles, el treball documental o de camp necessari, difícil d'adquirir en un pla d'estudi massa sincrònic i amb manca d'assignatures o temps;

hi ha, sobretot, la fama que ha adquirit la diacronia o la gramàtica històrica, de matèria sense mètode, de disciplina incoherent: feta d'anàlisis disgregades de l'evolució general, del sistema, de la societat; de matèria sense utilitat pràctica, entre altres motius, causada per la poca o nul·la integració que es fa de la resta d'assignatures *amb* la Gramàtica històrica, en especial, les sincròniques i la lingüística general.